

2025/1799

9.9.2025

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2025/1799

z dnia 8 sierpnia 2025 r.

stwierdzająca zadowalające spełnienie warunków płatności czwartej raty wsparcia w formie pożyczki na podstawie Planu Ukrainy w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 26 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ramach filaru I Instrumentu na rzecz Ukrainy (zwanego dalej „Instrumentem”) udostępnia się Ukrainie wsparcie finansowe w wysokości do 38 270 000 000 EUR na okres 2024–2027 w formie bezzwrotnego wsparcia i pożyczek. Finansowanie w ramach filaru I przydzielane jest głównie na podstawie Planu Ukrainy Instrumentu na rzecz Ukrainy (zwanego dalej „Planem”). W Planie określony jest program reform i inwestycji Ukrainy oraz etapy ilościowe i jakościowe, które są związane z finansowaniem w ramach filaru I Instrumentu.
- (2) Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2024/792 Rada przyjęła decyzję wykonawczą (UE) 2024/1447⁽²⁾ dotyczącą zatwierdzenia oceny Planu. Harmonogram monitorowania i wdrażania Planu, w tym etapów jakościowych i ilościowych, które są związane z finansowaniem w ramach filaru I Instrumentu, określono w załączniku do tej decyzji.
- (3) Łączna kwota zasobów finansowych udostępnionych na potrzeby Planu na podstawie decyzji wykonawczej (UE) 2024/1447 wynosi 32 270 000 000 EUR, z czego 5 270 000 000 EUR ma formę bezzwrotnego wsparcia finansowego, a do 27 000 000 000 EUR – formę pożyczki.
- (4) Zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) 2024/792 kwotę 6 000 000 000 EUR wypłacono Ukrainie jako wyjątkowe finansowanie pomostowe, a kwotę 1 890 000 000 EUR – w formie płatności zaliczkowej stanowiącej zaliczkę w wysokości 7 % na poczet wsparcia w formie pożyczki, przysługującego Ukrainie na podstawie Planu.
- (5) Zgodnie z art. 26 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/792 Ukrainie wypłacono w ramach Planu kwotę 11 939 263 363 EUR w pierwszych trzech ratach, z czego kwotę 3 400 000 000 EUR w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego, a kwotę 8 307 021 428 EUR – w formie pożyczek. Zgodnie z umową pożyczki zawartą między Unią a Ukrainą na podstawie art. 22 rozporządzenia (UE) 2024/792 kwotę 625 259 677 EUR z trzech pierwszych rat użyto w celu rozliczenia płatności zaliczkowych na poczet pożyczki.
- (6) Zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/792 w dniu 6 czerwca 2025 r. Ukraina złożyła należycie uzasadniony wniosek o częściową płatność czwartej raty wsparcia w formie pożyczki w kwocie 3 286 218 317 EUR. Do wniosku dołączono szereg dokumentów stanowiących dowód na zadowalającą realizację 13 etapów ilościowych i jakościowych, a także wszystkie pozostałe dokumenty wymagane na podstawie art. 12 umowy ramowej, art. 5 umowy w sprawie finansowania oraz art. 6 umowy pożyczki zawartych między Unią a Ukrainą na podstawie, odpowiednio, art. 9, 10 i 22 rozporządzenia (UE) 2024/792.

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

- (7) 13 etapów odnosi się do różnych reform określonych w Planie w rozdziałach dotyczących reformy administracji publicznej, zarządzania aktywami publicznymi, kapitału ludzkiego, decentralizacji i polityki regionalnej, sektora rolno-spożywczego, zarządzania surowcami krytycznymi, transformacji cyfrowej oraz transformacji ekologicznej i ochrony środowiska. Wprowadzono w życie przepisy dotyczące wynagrodzeń w służbie cywilnej, edukacji przedszkolnej, konsultacji publicznych w sprawie polityki publicznej, wzmocnienia zdolności państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej w zakresie cyberbezpieczeństwa, a także krajowej polityki klimatycznej. Przyjęto strategię rozwoju kultury ukraińskiej, a także plan działania na rzecz cyfryzacji usług publicznych do 2026 r. oraz plan działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych. Ukraina przyjęła także plan działania dotyczący rozdziału działalności w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej od działalności niemieszczącej się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej, długoterminowy plan dotyczący systemu nawadniania, zmieniony plan przydziału i wykorzystania widma radiowego. Utworzono również zmodernizowany e-gabinet dla użytkowników podziemnych zasobów naturalnych.
- (8) Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/792 Komisja szczegółowo oceniła wniosek Ukrainy oraz pozytywnie oceniła jako zadowalającą realizację 13 etapów spośród 16 etapów wymaganych do płatności czwartej raty, jak określono w załączniku do niniejszej decyzji. Tej pozytywnej oceny dokonano w kontekście realizacji Planu. Dalszym dostosowaniom do unijnego dorobku prawnego będzie sprzyjać proces akcesyjny UE.
- (9) Środki związane z etapami, w których Ukraina osiągnęła zadowalające wykonanie Planu w odniesieniu do poprzednich rat, nie zostały przez nią wycofane.
- (10) Komisja stwierdziła również, że Ukraina nadal spełnia warunek wstępny przyznania wsparcia unijnego określonego w art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/792. W szczególności Ukraina nadal podtrzymuje i przestrzega skutecznych mechanizmów demokratycznych, w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności, a także gwarantuje poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.
- (11) W związku z tym w niniejszej decyzji należy stwierdzić, że odpowiednie warunki płatności czwartej raty w odniesieniu do 13 spośród 16 etapów w ramach Planu zostały w zadowalający sposób spełnione.
- (12) Mając na uwadze trudną sytuację budżetową Ukrainy, niezwykle ważne jest jak najszybsze wypłacenie środków finansowych. Ze względu na pilną sytuację oraz w celu przyspieszenia procesu, niniejsza decyzja powinna wejść w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz powinna być stosowana od dnia jej przyjęcia,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym stwierdza się, zgodnie z oceną przedstawioną przez Komisję na podstawie art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/792, załączoną do niniejszej decyzji, zadowalające spełnienie odpowiednich warunków częściowej płatności czwartej raty wsparcia w formie pożyczki w wysokości 3 286 218 317 EUR.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 sierpnia 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE

ZAŁĄCZNIK

Ocena zadowalającej realizacji etapów związanych z czwartą ratą w ramach Planu Ukrainy

STRESZCZENIE

Zgodnie z art. 26 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 w dniu 6 czerwca 2025 r. Ukraina złożyła wniosek o częściową płatność czwartej raty w ramach Planu Ukrainy ⁽¹⁾. Na poparcie wniosku o płatność Ukraina przedstawiła uzasadnienie zadowalającej realizacji 13 etapów określonych w załączniku do decyzji wykonawczej Rady 2024/1447 ⁽²⁾.

Na podstawie informacji przekazanych przez Ukrainę 13 etapów uznaje się za zrealizowane w zadowalający sposób.

W ramach **rozdziału 1** dotyczącego reformy administracji publicznej weszły w życie przepisy w sprawie reformy wynagrodzeń w służbie cywilnej.

W ramach **rozdziału 6** dotyczącego zarządzania aktywami publicznymi przyjęto harmonogram rozdziału działalności w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej od działalności niemieszczącej się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej.

W ramach **rozdziału 7** dotyczącego kapitału ludzkiego weszły w życie przepisy dotyczące edukacji przedszkolnej i przyjęto strategię rozwoju kultury ukraińskiej.

W ramach **rozdziału 9** dotyczącego decentralizacji i polityki regionalnej weszły w życie przepisy dotyczące konsultacji w sprawie polityki publicznej.

W ramach **rozdziału 12** dotyczącego sektora rolno-spożywczego utworzono i uruchomiono zautomatyzowany system publicznego monitorowania stosunków ziemskich oraz przyjęto długoterminowy plan dotyczący systemu nawadniania.

W ramach **rozdziału 13** dotyczącego gospodarki surowcami krytycznymi utworzono i uruchomiono zmodernizowany e-gabinet dla użytkowników podziemnych zasobów naturalnych.

W ramach **rozdziału 14** dotyczącego transformacji cyfrowej weszły w życie przepisy dotyczące zwiększenia cyberbezpieczeństwa oraz przyjęto plany działania na rzecz wykorzystania widma radiowego i cyfryzacji usług publicznych.

W ramach **rozdziału 15** dotyczącego zielonej transformacji i ochrony środowiska weszły w życie przepisy w sprawie krajowej polityki klimatycznej oraz przyjęto plan działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy (Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Załącznik do decyzji wykonawczej Rady: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

Etap 1.1

Nazwa etapu: Wejście w życie zmian legislacyjnych dotyczących reformy wynagrodzeń w służbie cywilnej

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Reforma wynagrodzeń w służbie cywilnej

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 1.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie przepisów (w tym przyjęcie niezbędnych aktów prawa wtórnego i aktów normatywnych), które są zgodne z odpowiednimi zasadami administracji publicznej OECD/SIGMA. Przepisy koncentrują się na następujących głównych obszarach:

- wprowadzenie wynagrodzenia opartego na klasyfikacji funkcjonalnej stanowisk;
- wyraźny podział wynagrodzeń na części stałe lub gwarantowane (nie mniej niż 70 % rocznie) i zmienne (nie więcej niż 30 % rocznie);
- obniżenie dodatku z tytułu stażu pracy z 50 % do 30 %”.

Etap 1.1 jest jedynym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 1 (Reforma administracji publicznej).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 4282-IX w sprawie zmian w niektórych ustawach ukraińskich dotyczących wdrożenia jednolitego podejścia do wynagrodzenia urzędników służby cywilnej opartego na klasyfikacji stanowisk z dnia 4 czerwca 2025 r.;
- 3) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 1109 w sprawie przygotowania do wprowadzenia warunków wynagrodzenia dla urzędników służby cywilnej na podstawie klasyfikacji stanowisk z dnia 23 października 2025 r.;
- 4) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 369 w sprawie niektórych kwestii związanych z klasyfikacją stanowisk w służbie cywilnej z dnia 1 kwietnia 2025 r.;
- 5) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 668 w sprawie zatwierdzenia procedury tworzenia funduszu pracy urzędników służby cywilnej w organie państwowym z dnia 6 czerwca 2025 r.;
- 6) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 1409 w sprawie kwestii wynagrodzenia urzędników służby cywilnej opartego na klasyfikacji stanowisk w 2025 r. z dnia 29 grudnia 2023 r.;
- 7) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 667 z dnia 6 czerwca 2025 r. w sprawie zmian do uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 1409 z dnia 29 grudnia 2023 r.;
- 8) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 419 w sprawie niektórych kwestii związanych z wynagrodzeniem urzędników służby cywilnej aparatu władzy ustawodawczej z dnia 11 kwietnia 2025 r.;
- 9) kopia zarządzenia przewodniczącego Rady Najwyższej Ukrainy nr 128 w sprawie katalogu typowych stanowisk w służbie cywilnej w Sekretariacie Rady Najwyższej Ukrainy z dnia 31 stycznia 2025 r.;
- 10) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 414 w sprawie rodzajów, rozmiarów i trybu przyznawania odszkodowań obywatelom w związku z pracą, która umożliwia dostęp do tajemnic państwowych z dnia 15 czerwca 1994 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 1.1.

Celem reformy 1 przewidzianej w rozdziale 1 (Reforma administracji publicznej) jest wprowadzenie przejrzystego, sprawiedliwego i przewidywalnego systemu wynagrodzeń w służbie cywilnej, zgodnie z odpowiednimi zasadami administracji publicznej OECD/SIGMA. W tym celu w dniu 11 marca 2025 r. ukraiński parlament przyjął ustawę nr 4282-IX, którą prezydent Ukrainy podpisał w dniu 4 czerwca 2025 r. Ustawa ta weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2025 r., a do dnia 6 czerwca 2025 r. przyjęto odpowiednie przepisy prawa wtórnego.

Ustawa ta przewiduje obowiązkowy funkcjonalny system klasyfikacji stanowisk dla każdego stanowiska w służbie cywilnej we wszystkich organach państwowych. Stanowiska pogrupowano w rodziny, które mają wspólny cel funkcjonalny, a każda rodzina dzieli się na poziomy o różnym stopniu złożoności i odpowiedzialności.

Rada Ministrów zatwierdza ogólnokrajowy katalog typowych stanowisk w służbie cywilnej oraz kryteria przyporządkowywania do niego stanowisk, a także wydaje wiążącą metodologię. Wszystkie organy państwowe muszą stosować tę metodologię przy przyporządkowaniu stanowisk do katalogu. Ta klasyfikacja stanowisk jest bezpośrednio związana z wynagrodzeniem, ponieważ kwoty oficjalnego wynagrodzenia ustala się na podstawie katalogu. Każde stanowisko porównuje się z równorzędnymi stanowiskami w sektorze prywatnym w Ukrainie, a tabele wynagrodzeń aktualizuje się co roku.

Ustawa ta przewiduje również ograniczenie zmiennego składnika wynagrodzenia urzędnika służby cywilnej do 30 % jego wynagrodzenia miesięcznego i rocznego, zapewniając, aby stały składnik wynosił co najmniej 70 % wynagrodzenia miesięcznego i rocznego.

Ponadto ustawa wprowadza ograniczenie wynagrodzenia za staż pracy: 2 % wynagrodzenia urzędnika służby cywilnej za każdy rok kalendarzowy doświadczenia w służbie cywilnej, ale nie więcej niż 30 % płacy zasadniczej ogółem.

Te zmiany legislacyjne doprowadziły do większej zgodności ukraińskiego systemu wynagrodzeń w służbie cywilnej z odpowiednimi zasadami administracji publicznej OECD/SIGMA, w szczególności zasadą 11: „Urzednicy publiczni są zmotywowani, otrzymują sprawiedliwe i konkurencyjne wynagrodzenie oraz mają dobre warunki pracy”.

Zasada ta stanowi, że administracja publiczna powinna „promować równość wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości [...] poprzez ustalanie wynagrodzenia podstawowego na podstawie klasyfikacji stanowisk. Dodatki i inne świadczenia są ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów ustanowionych w przepisach prawa, dzięki czemu nie dochodzi do dyskryminacji w zakresie wynagrodzenia”.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 6.6

Nazwa etapu: Przyjęcie harmonogramu rozdziału działalności w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej od działalności niemieszczącej się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 3. Rozdzielenie rachunkowości między działalnością w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej a działalnością niemieszczącą się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej w przedsiębiorstwach państwowych

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 6.6 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie i publikacja harmonogramu określającego kroki, jakie należy podjąć w celu obowiązkowego strukturalnego rozdzielenia działalności w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej od działalności niemieszczącej się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw państwowych zaangażowanych w wykonywanie obowiązku świadczenia usługi publicznej. Harmonogram opiera się na wskazanym obecnym poziomie przyjęcia wymaganych podejść w zakresie rachunkowości i obejmuje działania operacyjne mające na celu rozdzielenie rachunkowości przedsiębiorstw na różnych etapach wdrażania wymaganych zmian. W harmonogramie opisano, w jaki sposób przeprowadzone zostanie rozdzielenie rachunkowości między działalnością w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej a działalnością niemieszczącą się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej we wszystkich czołowych kluczowych przedsiębiorstwach państwowych zatwierdzonych decyzją protokolarną Rady Ministrów”.

Etap 6.6 jest pierwszym z trzech etapów wdrażania reformy 3 przewidzianej w rozdziale 6 (Zarządzanie aktywami publicznymi). Następuje po nim etap 6.7 (wymagany w III kw. 2025 r.) dotyczący wejścia w życie zmian legislacyjnych określonych w harmonogramie oraz etap 6.8 (wymagany w IV kw. 2027 r.) dotyczący przedłożenia niezależnego sprawozdania z audytu dotyczącego strukturalnego rozdzielenia rachunkowości w przedsiębiorstwach państwowych zaangażowanych w wykonywanie obowiązku świadczenia usługi publicznej.

Prezentowane dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 308-r w sprawie zatwierdzenia planu działania dotyczącego rozdzielenia rachunkowości między działalnością w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej a inną działalnością w przedsiębiorstwach państwowych, którym powierzono obowiązek świadczenia usługi publicznej z dnia 4 kwietnia 2025 r.;
- 3) kopia planu działania dotyczącego rozdzielenia rachunkowości między działalnością w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej a inną działalnością w przedsiębiorstwach państwowych, którym powierzono obowiązek świadczenia usługi publicznej, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów nr 308-r z dnia 4 kwietnia 2025 r. opublikowanego tutaj: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuвання-dіяльності-суб'єктів-господарування-державного-сектору-економіки-308r-040425>.
- 4) kopia decyzji Rady Ministrów nr 122 w sprawie wykazu 33 przedsiębiorstw państwowych zatrzymanych w ramach własności państwowej z dnia 29 listopada 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 6.6.

Celem reformy 3 przewidzianej w rozdziale 6 (Zarządzanie aktywami publicznymi) jest zapewnienie bardziej sprawiedliwych warunków konkurencji oraz dalsza konwergencja z dorobkiem prawnym UE poprzez rozdzielenie rachunkowości między działalnością związaną z obowiązkiem świadczenia usługi publicznej a działalnością niemieszczącą się w zakresie obowiązku świadczenia usługi publicznej w przedsiębiorstwach państwowych. W tym celu Rada Ministrów Ukrainy przyjęła i opublikowała plan działania na rzecz rozdzielenia rachunkowości przedsiębiorstw państwowych zaangażowanych w wykonywanie obowiązku świadczenia usługi publicznej w formie rozporządzenia nr 308-r z dnia 4 kwietnia 2025 r.

W planie działania wprowadzono horyzontalną definicję obowiązku świadczenia usługi publicznej, która ma być stosowana we wszystkich przedsiębiorstwach państwowych, a także w przedsiębiorstwach prywatnych prowadzących działalność w różnych sektorach gospodarki, w tym w sektorze energii, transportu i usług pocztowych. Definicja ta jest spójna z definicją obowiązku świadczenia usługi publicznej określoną w ukraińskiej polityce dotyczącej własności państwa, przyjętą w listopadzie 2024 r., i obejmuje pojęcie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

Oczekuje się, że definicja ta zostanie transponowana do prawa pierwotnego do III kw. 2025 r. jako jeden z przyszłych rezultatów Planu Ukrainy. Ogólnie rzecz biorąc, w planie działania określono zmiany legislacyjne wymagane do wdrożenia rozdzielenia rachunkowości, w tym zobowiązanie prawne przedsiębiorstw państwowych zaangażowanych w wykonywanie obowiązku świadczenia usługi publicznej do rozdzielenia rachunkowości.

Oprócz zmian legislacyjnych w planie działania określono konkretne działania operacyjne mające na celu rozdzielenie rachunkowości przedsiębiorstw państwowych do 2027 r. Działania te obejmują wymóg, aby przedsiębiorstwa państwowe analizowały przychody, koszty, aktywa i zobowiązania związane z wykonywaniem obowiązku świadczenia usługi publicznej i działalnością handlową. Ponadto przedsiębiorstwa państwowe muszą opublikować na swojej stronie internetowej wykaz obowiązków świadczenia usługi publicznej, które im powierzono. Te działania operacyjne mają zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw państwowych zaangażowanych w wykonywanie obowiązku świadczenia usługi publicznej, w szczególności do 33 największych przedsiębiorstw państwowych wskazanych w decyzji Rady Ministrów nr 122 z dnia 29 grudnia 2024 r.
Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 7.2

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów dotyczących edukacji przedszkolnej
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Poprawa edukacji przedszkolnej
Źródło finansowania: pożyczka
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 7.2 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Wejście w życie ukraińskiej ustawy o edukacji przedszkolnej zgodnej z zaleceniem Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości wczesnej edukacji. Ustawa koncentruje się na następujących głównych obszarach: — gwarancje dostępu do edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym; — sprawiedliwe zasady funkcjonowania podmiotów edukacyjnych na rynku usług edukacyjnych w dziedzinie edukacji przedszkolnej; — godziwe warunki pracy pracowników w dziedzinie edukacji przedszkolnej; — zasady funkcjonowania elastycznej i skutecznej sieci placówek edukacji przedszkolnej”. Etap 7.2 jest jedynym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki).
Przedstawione dowody 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady; 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3788-IX w sprawie edukacji przedszkolnej z dnia 6 czerwca 2024 r.; 3) kopia ukraińskiej ustawy nr 4059-IX „Ustawa budżetowa na rok 2025” z dnia 19 listopada 2024 r., zmieniającej datę wejścia w życie ustawy nr 3788-IX.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 7.2. Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki) jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, aby zwiększyć odsetek aktywnych zawodowo kobiet, które mają dzieci w wieku przedszkolnym. W tym celu w dniu 6 czerwca 2024 r. ukraiński parlament przyjął ustawę nr 3788-IX w sprawie edukacji przedszkolnej. Ustawa ta, zmieniająca art. 31 ust. 2 ustawy nr 4059-IX, weszła w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. Jedną z podstawowych zasad prawa jest zapewnienie dzieciom dostępu do wczesnej edukacji i edukacji przedszkolnej, niezależnie od miejsca zamieszkania i poziomu dochodów. Każdemu dziecku, niezależnie od statusu, zapewniona zostanie bezpłatna edukacja przedszkolna w instytucjach państwowych i gminnych.

Aby zwiększyć dostępność, w przepisach określono kluczowe kwestie dotyczące poszczególnych podmiotów i organów prowadzących edukację przedszkolną, w tym władz państwowych, samorządów terytorialnych i kadry kierowniczej placówek przedszkolnych. Są one związane z dostępnością terytorialną, bliskością i adekwatnością budynków służących do świadczenia usług edukacyjnych.

Ustawa ta wprowadza ogólne ramy regulujące system edukacji przedszkolnej i tworzy równe warunki działania dla różnych organów prowadzących poprzez określenie zasad prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych systemu. Nowe przepisy mają zastosowanie do wszystkich podmiotów (publicznych i prywatnych) świadczących usługi w zakresie edukacji przedszkolnej. Na szczeblu centralnym rząd jest zobowiązany do opracowania krajowych standardów edukacji przedszkolnej. Na szczeblu lokalnym każda placówka przedszkolna opracuje programy edukacyjne zgodne z normami krajowymi. Aby monitorować jakość systemu edukacji przedszkolnej i zapewnić jego zgodność z normami krajowymi, ustawa ta ustanawia wewnętrzny i zewnętrzny system zapewniania jakości.

Ustawa ta poprawia warunki pracy wszystkich pracowników sektora edukacji przedszkolnej, w tym przepisy regulujące stosunki między pracownikami a dyrektorami instytucji. Reguluje ona godziny pracy w celu zmniejszenia obciążenia pracowników dydaktycznych. Przewidziano w niej ponadto możliwość, aby kierownicy placówek edukacji przedszkolnej wypłacali pracownikom wynagrodzenia i nagrody pieniężne przekraczające wysokość kwot ustalonych centralnie.

Ustawa jasno określa zadania, prawa i obowiązki placówek edukacji przedszkolnej. Aby wspierać wymianę opinii i budowanie sieci kontaktów, instytucje przedszkolne mają możliwość powoływania wspólnych rad pedagogicznych skupiających kadrę pedagogiczną z różnych placówek. W ustawie wspiera się również współpracę między placówkami edukacji przedszkolnej w Ukrainie i za granicą oraz zachęca do takiej współpracy.

Ogólnie rzecz biorąc, ustawa o edukacji przedszkolnej jest zgodna z ogólnymi zasadami określonymi w zaleceniu Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Obejmuje to ogólny cel ustawy, jakim jest ustanowienie ram prawnych regulujących edukację przedszkolną w Ukrainie, oraz cel, jakim jest poprawa dostępności, przystępności cenowej i inkluzywności usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 7.11

Nazwa etapu: Przyjęcie strategii rozwoju kultury ukraińskiej

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 9. Poprawa rozwoju kultury

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 7.11 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju kultury ukraińskiej. Koncentruje się ona na następujących głównych obszarach:

- zachowanie, ochrona i promowanie dziedzictwa kulturowego i własności narodu ukraińskiego jako integralnej części wspólnej europejskiej przestrzeni kulturowej, ochrona pamięci narodowej;
- zapewnienie usług kulturalnych o wysokiej jakości i dostępności oraz możliwości twórczej samorealizacji ludzi;
- budowanie zdolności ukraińskich instytucji kulturalnych w celu zwiększenia dostępności, wymiany najlepszych praktyk w zakresie uczestnictwa w kulturze oraz wzmocnienia międzynarodowych stosunków kulturalnych;
- wspieranie sektora kreatywnego jako siły napędowej innowacji społecznych i zatrudnienia, zwiększanie zdolności instytucjonalnych sektorów kreatywnych”.

Etap 7.11 jest jedynym etapem wdrażania reformy 9 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 293-r w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju kultury w Ukrainie na lata 2025–2030 z dnia 28 marca 2025 r.;
- 3) kopia strategii rozwoju kultury w Ukrainie na lata 2025–2030 stanowiącej załącznik do uchwały nr 293-r z dnia 28 marca 2025 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 7.11.

Celem reformy 9 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki) jest promowanie ukraińskiego dziedzictwa kulturowego. W tym celu zarządzeniem nr 293-r z dnia 28 marca 2025 r. przyjęto strategię rozwoju kultury ukraińskiej na okres do 2030 r.

W strategii tej określono cele i związane z nimi środki na rzecz rozwoju kultury ukraińskiej do 2030 r. Do celów strategicznych należą: (i) ochrona, zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego i wartości kulturowych narodu ukraińskiego, (ii) wzmocnienie kapitału ludzkiego dzięki poprawie usług kulturalnych, (iii) poprawa zdolności instytucjonalnych sektora kultury i sektora kreatywnego oraz (iv) dalsza integracja kultury ukraińskiej z europejskimi i globalnymi procesami kulturalnymi.

Aby ochronić, zachować i promować dziedzictwo kulturowe, w strategii przewidziano działania na rzecz usprawnienia zarządzania dziedzictwem kulturowym zarówno w odniesieniu do materialnych (ruchomych i nieruchomych), jak i niematerialnych dóbr kultury.

Działania te obejmują przegląd ram regulacyjnych dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, wprowadzenie skutecznego systemu oceny strat i ryzyka w odniesieniu do dóbr kultury oraz usprawnienie procesu ewakuacji zbiorów muzealnych w przypadku zagrożeń bezpieczeństwa.

Dalsze działania polegają na rozwoju nowoczesnej infrastruktury cyfrowej w celu dokumentowania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, poprawie metod odbudowy nieruchomości dóbr kultury uszkodzonych lub zniszczonych podczas działań wojennych, włączeniu praktyk kulturalnych do edukacji w celu ochrony pamięci narodowej oraz wprowadzeniu programów edukacyjnych dla osób zajmujących się dziedzictwem kulturowym.

Aby wzmocnić kapitał ludzki, w strategii przewidziano działania mające na celu poprawę jakości usług kulturalnych i promowanie twórczej samorealizacji ludzi. Działania te koncentrują się na rozszerzeniu dostępności ukraińskich usług kulturalnych o wysokiej jakości w języku ukraińskim za pomocą technologii cyfrowych, ułatwieniu dostępu do finansowania projektów w sektorze kreatywnym, ustanowieniu specjalnych programów szkoleniowych wspierających kreatywną przedsiębiorczość oraz podnoszeniu świadomości na temat praw własności intelektualnej w odniesieniu do produktów kreatywnych.

Aby poprawić zdolności instytucjonalne w sektorze kultury, w strategii przewidziano działania na rzecz przeglądu skuteczności systemów zarządzania i finansowania instytucji kulturalnych, zwiększenia ich dostępu do usług cyfrowych oraz wspierania partnerstw międzysektorowych.

W strategii przewidziano również działania mające na celu dalszą integrację ukraińskiej kultury na szczeblu europejskim i międzynarodowym. Obejmuje to promowanie współpracy z instytucjami kulturalnymi w krajach partnerskich poprzez programy wymiany i współfinansowanie produktów kreatywnych, zwiększenie obecności ukraińskich podmiotów sektora kreatywnego na rynkach międzynarodowych oraz zapewnienie aktywnego udziału Ukrainy w działaniach organizacji międzynarodowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, na przykład za pośrednictwem programu „Kreatywna Europa”.

Ponadto działania wspierające sektor kreatywny obejmują przegląd systemu kwalifikacji zawodowych i promowanie sztuki współczesnej jako siły napędowej innowacji społecznych poprzez lepszy dostęp do finansowania projektów sztuki współczesnej na szczeblu krajowym i lokalnym.

Działania koncentrują się również na poprawie zdolności, systemów zarządzania i finansowania głównych ukraińskich instytucji publicznych w sektorze kreatywnym, takich jak ukraińska Państwowa Agencja Filmowa i ukraiński Instytut Książki.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 9.4

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów dotyczących konsultacji społecznych w sprawie polityki publicznej z odroczeniem daty rozpoczęcia stosowania tych przepisów
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Zwiększenie zaangażowania obywateli w proces decyzyjny na szczeblu lokalnym
Źródło finansowania: pożyczka
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 9.4 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Wejście w życie ukraińskiej ustawy o konsultacjach społecznych z datą rozpoczęcia jej stosowania w ciągu 12 miesięcy od daty zakończenia lub zniesienia stanu wojennego w Ukrainie. Ustawa uruchomi prawny mechanizm konsultacji publicznych przeprowadzanych podczas tworzenia i wdrażania polityki publicznej, obejmującej kwestie o znaczeniu lokalnym, który stworzy warunki wstępne spójnego, skutecznego i efektywnego kształtowania polityki i podejmowania decyzji”. Etap 9.4 jest jedynym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 9 (Decentralizacja i polityka regionalna).
Przedstawione dowody 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady; 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3841-IX o konsultacjach publicznych z dnia 20 czerwca 2024 r.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 9.4. Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 9 (Decentralizacja i polityka regionalna) jest zwiększenie zaangażowania obywateli i ich aktywnego udziału w lokalnych procesach decyzyjnych. W tym celu w dniu 20 czerwca 2024 r. weszła w życie ustawa o konsultacjach społecznych, z datą rozpoczęcia stosowania w ciągu 12 miesięcy od daty zakończenia lub zniesienia stanu wojennego w Ukrainie. Ustawa ta ustanawia prawny mechanizm konsultacji publicznych (i) w celu opracowania, kształtowania i wdrażania polityki państwa; (ii) w celu uwzględniania kwestii o znaczeniu lokalnym w dokumentach programowych; oraz (iii) w celu opracowywania aktów prawnych. W ustawie określono organy zobowiązane do przeprowadzenia konsultacji publicznych, ogólne zasady, które powinny regulować proces, oraz wykaz wyjątków od tego obowiązku. W ustawie doprecyzowano procedury, które powinny mieć zastosowanie do przeprowadzania konsultacji publicznych, w tym formy, w jakich konsultacje powinny się odbywać, minimalne ramy czasowe udziału społeczeństwa oraz specjalną procedurę mającą zastosowanie do konsultacji prowadzonych przez ukraiński parlament. W ustawie określono również wymogi dotyczące monitorowania, sprawozdawczości i rozpowszechniania uwag i wyników konsultacji publicznych.
Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 12.3

Nazwa etapu: Utworzenie zautomatyzowanego systemu publicznego monitorowania stosunków ziemskich

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Zapewnienie funkcjonowania rynku gruntów

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 12.3 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Uruchomiono zautomatyzowany system publicznego monitorowania stosunków ziemskich, funkcjonujący w ramach administrowania państwowym kadastrem gruntów. W ramach oprogramowania państwowego kadastru gruntów uruchomiono system geoinformacyjny na potrzeby masowej oceny gruntów”.

Etap 12.3 jest jedynym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 474 w sprawie publicznego monitorowania stosunków ziemskich z dnia 12 maja 2023 r.;
- 3) kopia procedury publicznego monitorowania stosunków ziemskich i monitorowania rynku gruntów w jej ramach, stanowiącej załącznik do uchwały nr 474 z dnia 12 maja 2023 r.;
- 4) kopia zarządzenia państwowej służby ds. geodezji, kartografii i katastru nr 120 w sprawie zatwierdzenia wykazu danych dotyczących wyników publicznego monitorowania stosunków ziemskich z dnia 31 marca 2025 r.;
- 5) kopia wykazu danych dotyczących wyników publicznego monitorowania stosunków ziemskich, które podlegają ujawnieniu, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 120 z dnia 31 marca 2025 r.;
- 6) link do strony internetowej systemu publicznego monitorowania stosunków ziemskich: <https://monitoring.land.gov.ua/>;
- 7) kopia uchwały Rady Ministrów nr 1078 w sprawie niektórych kwestii związanych z realizacją projektu pilotażowego dotyczącego masowej wyceny gruntów z dnia 13 października 2023 r.;
- 8) kopia procedury realizacji projektu pilotażowego dotyczącego przeprowadzania masowej oceny gruntów, stanowiącej załącznik do uchwały nr 1078 z dnia 13 października 2023 r.;
- 9) kopia zarządzenia państwowej służby ds. geodezji, kartografii i katastru nr 121 w sprawie publikacji wyników projektu pilotażowego dotyczącego masowej oceny gruntów z dnia 31 marca 2025 r.;
- 10) link i tymczasowe dane uwierzytelniające logowanie do strony internetowej systemu geoinformacyjnego na potrzeby masowej oceny gruntów <https://e.land.gov.ua/services>.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 12.3.

Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy) jest poprawa funkcjonowania rynku gruntów. W tym celu uruchomiono zautomatyzowany system publicznego monitorowania stosunków ziemskich oraz system geoinformacyjny na potrzeby masowej oceny gruntów.

Współdziałanie obu systemów z innymi istniejącymi państwowymi systemami informacyjnymi jeszcze bardziej usprawnia mechanizmy kontroli i podejmowania decyzji w dziedzinie stosunków ziemskich. Oba systemy umożliwiają określenie cen transakcyjnych dla stosunków ziemskich (zakup, dzierżawa i poddzierżawa gruntów) oraz stanowią podstawę dalszej poprawy systemu podatkowego zgodnie z globalnymi praktykami w zakresie opodatkowania nieruchomości.

W procedurze publicznego monitorowania stosunków ziemskich i monitorowania rynku gruntów w jej ramach (zwanej dalej „procedurą monitorowania gruntów”), zatwierdzonej uchwałą Rady Ministrów nr 474 w sprawie publicznego monitorowania stosunków ziemskich z dnia 12 maja 2023 r., określono, że zautomatyzowany system publicznego monitorowania stosunków ziemskich umożliwia zautomatyzowane gromadzenie, przechowywanie, agregowanie i publikowanie informacji na temat stanu stosunków ziemskich.

Zgodnie z procedurą monitorowania gruntów zarządzeniem państwowej służby ds. geodezji, kartografii i katastru nr 120 z dnia 31 marca 2025 r. zatwierdzono wykaz danych, które zostaną opublikowane w formie uogólnionej (tekstowej, graficznej, kartograficznej lub tabelarycznej) w ramach oprogramowania zautomatyzowanego systemu publicznego monitorowania stosunków ziemskich. System jest dostępny na stronie internetowej: <https://monitoring.land.gov.ua/>. Główne funkcje systemu są publicznie dostępne. Zarejestrowani użytkownicy otrzymują dostęp do dodatkowych funkcji.

Uruchomiono zautomatyzowany system publicznego monitorowania stosunków ziemskich, ale będzie on wprowadzany etapami. W momencie przeprowadzania oceny system działał w fazie eksperymentalnej w rzeczywistych warunkach w celu sprawdzenia funkcji i zidentyfikowania potencjalnych błędów lub podatności.

Procedura realizacji projektu pilotażowego dotyczącego przeprowadzenia masowej oceny gruntów, zatwierdzona uchwałą Rady Ministrów nr 1078 w sprawie niektórych kwestii związanych z realizacją projektu pilotażowego dotyczącego masowej wyceny gruntów, określa system geoinformacyjny na potrzeby masowej oceny gruntów jako narzędzie automatyzacji procesu przeprowadzania i aktualizacji wyceny gruntów w odniesieniu do poszczególnych działek, oraz zapewnienia publicznego dostępu do wyników. Wymaga również, aby system geoinformacyjny był zintegrowany z oprogramowaniem państwowego kadastru gruntów.

Zarządzenie państwowej służby ds. geodezji, kartografii i katastru nr 121 w sprawie publikacji wyników projektu pilotażowego dotyczącego masowej oceny gruntów z dnia 31 marca 2025 r. zezwala na publikację na stronie internetowej służby najnowszych wyników masowej wyceny gruntów w oparciu o model regresji. Dostęp do systemu geoinformacyjnego na potrzeby masowej oceny gruntów można uzyskać na stronie internetowej państwowej służby ds. geodezji, kartografii i katastru: <https://e.land.gov.ua/services>.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 12.7

Nazwa etapu: Przyjęcie długoterminowego planu dotyczącego systemu nawadniania

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 5. Długoterminowy rozwój systemu nawadniania w celu zwiększenia odporności sektora na zmianę klimatu

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 12.7 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie długoterminowego planu dotyczącego rozwoju systemu nawadniania. Koncentruje się on na następujących głównych obszarach:

- priorytety w sektorze nawadniania w oparciu o analizę pełnych korzyści gospodarczych;
- dostosowanie do strategii sektora wodnego i zasad gospodarki wodnej opartej na dorzeczu;
- wskazanie potrzebnych inwestycji publicznych i innych oraz potrzeby dalszej prywatyzacji;
- wymiar zarządzania/kierowania w ramach sektora;
- ocena oddziaływania na środowisko, którą należy przeprowadzić w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia w zakresie rekultywacji lub budowy zgodnie z zaleceniem UE w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz prawodawstwa Ukrainy w tej dziedzinie”.

Etap 12.7 jest jedynym etapem wdrażania reformy 5 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 280-p w sprawie zatwierdzenia długoterminowego planu dotyczącego rozwoju złożonego systemu nawadniania Ukrainy do 2050 r. z dnia 25 marca 2025 r.;
- 3) kopia długoterminowego planu dotyczącego rozwoju złożonego systemu nawadniania Ukrainy do 2050 r., stanowiącego załącznik do rozporządzenia nr 280-p z dnia 25 marca 2025 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 12.7.

Celem reformy 5 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy) jest zapewnienie długoterminowego planowania infrastruktury nawadniającej w sposób zrównoważony, aby zwiększyć odporność sektora rolno-spożywczego na zmianę klimatu. W tym celu Rada Ministrów przyjęła długoterminowy plan dotyczący rozwoju złożonego systemu nawadniania Ukrainy do 2050 r. (zwany dalej „planem”) w drodze zarządzenia nr 280-p z dnia 25 marca 2025 r.

W planie określono kluczowe priorytety dla sektora nawadniania w oparciu o analizę pełnych korzyści gospodarczych płynących z tego sektora. Określono w nim kierunek rozwoju infrastruktury nawadniającej do 2050 r. wraz z celami i działaniami na pierwszym etapie wdrażania do 2030 r. Ten etap wstępny skupi się na projektach pilotażowych w obwodzie odeskim, mikołajowskim i zaporoskim.

Plan ten obejmuje również działania mające na celu promowanie rolnictwa zrównoważonego i łagodzenie skutków zmiany klimatu. Szacuje się w nim korzyści gospodarcze z pierwszego etapu wdrażania w trzech głównych obszarach: 2 371,6 mln UAH (ok. 51,3 mln EUR) z dochodów ze zwiększonych plonów na dodatkowo nawadnianych gruntach; 587,5 mln UAH (ok. 12,7 mln EUR) oszczędności wynikających ze zmniejszenia strat wody oraz 445 mln UAH (ok. 9,6 mln EUR) oszczędności wynikających z oszczędności energii w pompowniach.

Plan jest dostosowany do ukraińskiej strategii gospodarki wodnej na okres do 2050 r., którą Rada Ministrów zatwierdziła w 2022 r., oraz do zasad gospodarki wodnej opartej na dorzeczu. Rozwój infrastruktury nawadniającej będzie prowadzony zgodnie z planami gospodarowania wodami w dorzeczu, co zapewni ochronę zasobów wodnych.

W planie podkreślono potrzebę inwestycji publicznych i innych inwestycji oraz dalszej prywatyzacji. Realizacja planu będzie wymagać inwestycji w wysokości 4 644,3 mln UAH (ok. 100,5 mln EUR). Wstępne szacunki zawarte w planie wskazują, że na rozwój infrastruktury odzyskiwania wody potrzebne będzie kolejne 24 360,9 mln UAH (ok. 527,2 mln EUR) od międzynarodowych instytucji finansowych i inwestorów prywatnych.

W planie tym przewidziano, że w interesie publicznym główne obiekty infrastruktury pozostaną własnością państwa i będą zarządzane przez państwo. Przewidziano również, że 60 % regionalnych systemów nawadniania i 100 % lokalnych systemów nawadniania zostanie przekazane organizacjom użytkowników wody lub prywatnym właścicielom. Umożliwi to rolnikom samodzielne inwestowanie w infrastrukturę nawadniającą. Przygotowania do prywatyzacji pompowni zostaną zakończone do 2030 r.

Plan ten koncentruje się na poprawie struktury zarządzania w sektorze nawadniania. Infrastruktura nawadniająca będzie zarządzana jako jednolity, zintegrowany technologicznie system, zgodny z ograniczeniami ekologicznymi. Funkcje gospodarki wodnej będą oddzielone od funkcji infrastruktury nawadniającej.

W planie tym przewidziano utworzenie organizacji użytkowników wody, które będą odgrywać większą rolę w zarządzaniu sektorem. Obejmuje on również działania mające na celu zwiększenie zdolności lokalnych organów samorządu terytorialnego, lokalnej administracji państwowej i producentów rolnych w zakresie zarządzania systemami nawadniania i wdrażania nowoczesnych technologii w sektorze nawadniania.

Krajowe monitorowanie realizacji planu będzie prowadzone co roku, natomiast co pięć lat przeprowadzany będzie kompleksowy przegląd jego celów i priorytetów.

Oceny oddziaływania na środowisko będą przeprowadzane w odniesieniu do projektów przedsięwzięcia w zakresie rekultywacji lub budowy zgodnie z zaleceniem UE w tym obszarze, ponieważ plan ten będzie realizowany zgodnie z ukraińskimi ustawami w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 13.5

Nazwa etapu: Utworzenie zmodernizowanego e-gabinetu dla użytkowników podziemnych zasobów naturalnych

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Udoskonalone procedury administracyjne

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 13.5 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Dział zmodernizowany e-gabinet dla użytkowników podziemnych zasobów naturalnych z dodatkowymi funkcjami dostępu do państwowego rejestru specjalnych zezwoleń na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych, umożliwiający ubieganie się o licencje elektroniczne i ich uzyskanie (wyciąg z rejestru) oraz zapewnienie dostępu do cyfrowych danych geologicznych”.

Etap 13.5 jest pierwszym z trzech etapów wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 13 (Gospodarka surowcami krytycznymi). Następuje po nim etap 13.3 (wymagany do II kw. 2025 r.) dotyczący publikacji wykazu projektów inwestycyjnych dotyczących wydobywania surowców krytycznych oraz etap 13.4 (wymagany do II kw. 2025 r.) dotyczący uruchomienia międzynarodowych przetargów w ramach umowy o współdzieleniu produktów (ang. PSA – Product Sharing Agreement) i zapewnienia przejrzystości tych przetargów.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia zarządzenia Państwowej Służby Geologicznej i Podziemnych Zasobów Naturalnych Ukrainy nr 602 w sprawie wprowadzenia do eksploatacji próbnej niektórych elementów jednolitego państwowego elektronicznego systemu geoinformacyjnego na potrzeby użytkowania podziemnych zasobów naturalnych z dnia 26 grudnia 2024 r.;
- 3) kopia zarządzenia Państwowej Służby Geologicznej i Podziemnych Zasobów Naturalnych Ukrainy nr 109 w sprawie komercyjnego uruchomienia państwowego rejestru specjalnych zezwoleń na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych z dnia 1 kwietnia 2025 r.;
- 4) kopia licencji na korzystanie z oprogramowania, na którym opierają się nowe elementy jednolitego państwowego elektronicznego systemu geoinformacyjnego;
- 5) kopia poświadczenia odbioru prac;
- 6) link do zmodernizowanego e-gabinetu: <https://nadra.gov.ua/entrance>.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 13.5.

Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 13 (Gospodarka surowcami krytycznymi) jest optymalizacja procedury i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla potencjalnych inwestorów. Głównym celem jest zwiększenie przejrzystości, szybkości i efektywności kosztowej nowych decyzji inwestycyjnych. W tym celu zmodernizowany e-gabinet (państwowy rejestr specjalnych zezwoleń na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych) został dopuszczony do użytku komercyjnego i uruchomiony na mocy zarządzenia Państwowej Służby Geologicznej i Podziemnych Zasobów Naturalnych Ukrainy nr 109. Jest on dostępny na stronie internetowej Państwowej Służby Geologicznej i Podziemnych Zasobów Naturalnych Ukrainy: Elektroniczny Gabinet Państwowego Portalu Geologicznego.

Zmodernizowany e-gabinet zapewnia dodatkowe funkcje dostępu do cyfrowych danych geologicznych i umożliwia rejestrowanie informacji dotyczących specjalnych zezwoleń na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych.

Rejestr zawiera informacje o dacie, okresie ważności i podstawach wydania specjalnego zezwolenia na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych, a także jego przedłużeniach i zmianach. Określa się w nim również rodzaj i cel użytkowania podziemnych zasobów naturalnych, informacje na temat terenu podziemnych zasobów naturalnych, źródło finansowania prac, które mają zostać wykonane przez użytkownika podziemnych zasobów naturalnych podczas użytkowania podziemnych zasobów naturalnych (fundusze publiczne lub prywatne), specjalne warunki, szczegółowe informacje dotyczące własności, informacje dotyczące zezwolenia oraz szczegółowe informacje na temat umowy o użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych lub umowy o współdzieleniu produktów.

Od dnia 1 kwietnia 2025 r. wydaje się specjalne zezwolenie na użytkowanie podziemnych zasobów naturalnych w formie elektronicznej (licencję elektroniczną) jako wyciąg z rejestru, które to zezwolenie jest generowane za pośrednictwem elektronicznego gabinetu jednolitego systemu geoinformacyjnego, elektronicznego gabinetu dla użytkowników podziemnych zasobów naturalnych oraz elektronicznych gabinetów jednolitej platformy ochrony środowiska „EcoSystem”. W momencie dokonywania oceny informacje zawarte w wyciągu z rejestru są aktualne.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 14.1

Nazwa etapu: Przyjęcie zmienionego planu przydziału i wykorzystania widma radiowego w Ukrainie

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Bezpieczna i wydajna infrastruktura cyfrowa

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 14.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zmiany uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia planu przydziału i wykorzystania widma radiowego w Ukrainie. W uchwale określono technologie radiowe, które mogą być stosowane w Ukrainie, wraz z definicją pasm częstotliwości radiowych i usług radiowych, do których się odnoszą, a także warunki zakończenia ich rozwoju i warunki wykorzystania oraz wykaz obiecujących technologii radiowych, które należy wdrożyć w Ukrainie, wraz z określeniem pasm częstotliwości radiowych i usług radiowych, którym one odpowiadają, a także warunki ich wdrażania zgodnie z dorobkiem prawnym UE”.

Etap 14.1 jest jednym z dwóch etapów wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa). Jest on wdrażany równolegle z etapem 14.2 (również wymagany w I kw. 2025 r.) dotyczącym wejścia w życie przepisów dotyczących wzmocnienia zdolności państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 1253 w sprawie zmian w planie przydziału i wykorzystania widma radiowego w Ukrainie z dnia 1 listopada 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 14.1.

Celem reformy 1 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa) jest wzmocnienie cyberbezpieczeństwa w procesie transformacji cyfrowej. W tym celu Rada Ministrów przyjęła uchwałę zawierającą zmieniony plan przydziału i wykorzystania widma radiowego. Przyjęta uchwała zmienia uchwałę Rady Ministrów nr 1340 w sprawie zatwierdzenia planu przydziału i wykorzystania widma radiowego w Ukrainie z dnia 19 grudnia 2023 r.

W zmienionym planie określono technologie radiowe dopuszczone do stosowania w Ukrainie, wraz z definicją pasm częstotliwości radiowych i usług radiowych, do których się odnoszą. Określono w nim również warunki zakończenia ich rozwoju i wykorzystania oraz zawarto wykaz obiecujących technologii radiowych, wraz z określeniem powiązanych pasm częstotliwości radiowych i usług radiowych, co pomoże Ukrainie poprawić jej krajobraz telekomunikacyjny zgodnie z dorobkiem prawnym UE.

Strategiczne dostosowanie Ukrainy powinno sprzyjać dalszym innowacjom w sektorze telekomunikacji. Ponadto przyjęcie zmienionego planu ma kluczowe znaczenie dla ustanowienia skutecznej polityki w zakresie widma radiowego mającej na celu ograniczenie potencjalnych zakłóceń, zwiększenie bezpieczeństwa i optymalizację wykorzystania dostępnych częstotliwości radiowych.

Ogólnie rzecz biorąc, uchwała ta pomaga Ukrainie w dążeniu do osiągnięcia parytetu technologicznego z UE, przyspieszając tym samym jej transformację cyfrową.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 14.2

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów dotyczących wzmocnienia zdolności państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej w zakresie cyberbezpieczeństwa

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Bezpieczna i wydajna infrastruktura cyfrowa

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 14.2 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie odpowiednich aktów ustawodawczych w celu dostosowania do ram NIS i NIS2 (a mianowicie do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającej rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającej dyrektywę (UE) 2016/1148). Akty te koncentrują się na następujących głównych obszarach:

- uregulowanie obowiązkowego wdrażania środków mających na celu stworzenie odpowiednich ram prawnych na potrzeby wdrażania środków mających na celu zapobieganie aktom agresji w cyberprzestrzeni, ich wykrywanie i zwalczanie w kontekście wojny Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie;
- zwiększenie poziomu ochrony państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej przed cyberatakami;
- usprawnienie ram regulacyjnych w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i ochrony informacji w celu wzmocnienia zdolności krajowego systemu cyberbezpieczeństwa do celów zwalczania cyberzagrożeń”.

Etap 14.2 jest drugim i ostatnim etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa). Odbывается to równoległe z etapem 14.1 (również wymaganym w I kw. 2025 r.) dotyczącym przyjęcia zmienionego planu przydziału i wykorzystania widma radiowego w Ukrainie.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 4336-IX w sprawie zmian w niektórych ustawach ukraińskich dotyczących ochrony informacji i cyberobrony państwowych zasobów informacyjnych, obiektów krytycznej infrastruktury teleinformatycznej z dnia 27 marca 2025 r.;
- 3) kopia uchwały Rady Ministrów nr 447 w sprawie zmian dotyczących cyberbezpieczeństwa państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej do niektórych uchwał Rady Ministrów Ukrainy z dnia 28 marca 2025 r.;
- 4) kopia protokołu intencyjnego podpisanego przez Ministerstwo Transformacji Cyfrowej Ukrainy, Państwową Służbę Łączności Specjalnej i Ochrony Informacji Ukrainy oraz Krajową Komisję ds. Regulacji przez Państwo Łączności Elektronicznej, Widma Radiowego i Świadczenia Usług Poczтовых z dnia 28 maja 2025 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 14.2.

Celem reformy 1 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa) jest wzmocnienie cyberbezpieczeństwa w procesie transformacji cyfrowej. W tym celu ukraiński parlament przyjął ustawę nr 4336-IX w sprawie zmian w niektórych ustawach ukraińskich dotyczących ochrony informacji i cyberobrony państwowych zasobów informacyjnych, obiektów krytycznej infrastruktury teleinformatycznej z dnia 27 marca 2025 r. Ustawa ta weszła w życie 18 kwietnia 2025 r.

Ustawa ta wprowadza środki w zakresie cyberbezpieczeństwa, opierając się na zasadach dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającej rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającą dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2). Ustawa powinna zwiększyć ogólną zdolność krajowego systemu cyberbezpieczeństwa do przeciwdziałania zagrożeniom cyberbezpieczeństwa i ich łagodzenia.

Ustanawia ona odporne i spójne ramy krajowe mające na celu zapobieganie, wykrywanie i przeciwdziałanie cyberagresji w kontekście rosyjskiej inwazji na Ukrainie. W tym celu ustawa ta ustanawia krajowy system wymiany informacji na temat cyberincydentów, cyberataków i zagrożeń cyberbezpieczeństwa. Ustawa ta przewiduje identyfikację kluczowych zainteresowanych stron, takich jak podmioty zarządzające infrastrukturą krytyczną i państwowymi zasobami informacyjnymi, oraz określenie ich obowiązków.

Określono w niej również obowiązki zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT) i właściwych organów w odniesieniu do gromadzenia, ochrony i ujawniania istotnych informacji. Ponadto ustawa ta tworzy krajowy system reagowania na cyberincydenty, jasno określając role i obowiązki na szczeblu krajowym, sektorowym, regionalnym i funkcjonalnym, a także procedury zapewniające skuteczną koordynację między tymi podmiotami.

Ustawa ta ma na celu zwiększenie ochrony państwowych zasobów informacyjnych i krytycznej infrastruktury teleinformatycznej przed cyberatakami. Wymaga ona, aby wprowadzono system wykrywania podatności przeznaczony specjalnie dla systemów informacyjnych i komunikacyjnych (ICS), które zarządzają państwowymi zasobami informacyjnymi lub obsługują obiekty infrastruktury krytycznej. Działania te mają na celu wspieranie proaktywnej identyfikacji zagrożeń i ich eliminacji w odniesieniu do podstawowych zasobów technologicznych.

Ustawa wprowadza reformę systemu regulacyjnego dotyczącego cyberbezpieczeństwa i ochrony informacji. Ramy regulacyjne obejmują wymogi dotyczące cyberbezpieczeństwa i ochrony informacji oraz procedury wdrażania środków bezpieczeństwa w ICS, które przetwarzają informacje państwowe lub dane o ograniczonym dostępie. Ponadto w ustawie określono ogólne wymogi dotyczące kwalifikacji zawodowych i weryfikacji przeszłości personelu wykonującego funkcje w zakresie cyberbezpieczeństwa, w szczególności zarządzającego informacjami szczególnie chronionymi lub krytycznymi.

Ustawa upoważnia również do wdrożenia ustrukturyzowanych programów szkoleniowych, regularnych ćwiczeń i ukierunkowanych briefingu dla specjalistów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Te działania w zakresie budowania zdolności obejmują swoim zakresem także osoby fizyczne, których zadaniem jest ochrona infrastruktury krytycznej, oraz osoby pełniące funkcje kierownicze w administracji państwowej, zapewniając tym samym wysoki poziom gotowości i odporności.

Opis reformy 1 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa) odnosi się również do przyjęcia aktów ustawodawczych, które utworzą drogę do wdrożenia unijnego zestawu narzędzi bezpieczeństwa sieci 5G. W tym celu w dniu 28 maja 2025 r. przyjęto protokół intencyjny podpisany przez właściwe organy. W protokole ustanowiono ustrukturyzowany harmonogram mający na celu rozpoczęcie wdrażania zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących cyberbezpieczeństwa sieci 5G poprzez identyfikację i ocenę obecnych i pojawiających się zagrożeń, dostosowanie przepisów krajowych do wymogów UE oraz angażowanie się w konsultacje z Komisją Europejską, Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) i państwami członkowskimi.

Upoważnia ona do przyjęcia niezbędnych zmian legislacyjnych, wyznaczenia dostawców wysokiego ryzyka wraz z odpowiednimi ograniczeniami użytkowania oraz wydania szczegółowych wytycznych operatorom łączności elektronicznej.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 14.3

Nazwa etapu: Przyjęcie planu działania na rzecz cyfryzacji usług publicznych do 2026 r.

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Cyfryzacja usług publicznych

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 14.3 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie rozporządzenia Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz cyfryzacji usług publicznych do 2026 r. Plan działania koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- odbudowa;
- edukacja;
- opieka zdrowotna;
- usługi dla weteranów;
- żołnierze;
- przepisy celne;
- sfera e-społeczeństwa”.

Etap 14.3 jest pierwszym z dwóch etapów wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa). Następuje po nim etap 14.4 (wymagany do II kw. 2026 r.) dotyczący wejścia w życie aktu prawnego wspierającego systemy identyfikacji elektronicznej dostosowane do rozporządzenia eIDAS.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 263-p w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz przejścia usług publicznych na formę elektroniczną do 2026 r. z dnia 21 marca 2025 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 14.3.

Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 14 (Transformacja cyfrowa) jest uproszczenie interakcji między państwem a obywatelami poprzez cyfryzację usług publicznych. W tym celu Rada Ministrów zatwierdziła rozporządzeniem nr 263-p z dnia 21 marca 2025 r. plan działania, w którym koncentruje się na następujących kluczowych obszarach: odbudowa, edukacja, opieka zdrowotna, usługi dla weteranów, żołnierze, przepisy celne i sfera e-społeczeństwa. W planie działania przewidziano przejście niektórych usług publicznych w tych kluczowych obszarach na formę elektroniczną do 2026 r.

Jeśli chodzi o odbudowę, plan działania ma zapewnić dostęp do informacji na temat odszkodowań z tytułu praw niemajątkowych osób fizycznych, a tym samym poprawić efektywność. Jeśli chodzi o edukację, plan wprowadza elektroniczne wydawanie świadectw, zapewniając bezpieczne i dostępne uznawanie osiągnięć edukacyjnych. Jeżeli chodzi o opiekę zdrowotną, plan ma na celu zwiększenie cyfryzacji poprzez egzekwowanie dobrych praktyk wytwarzania produktów leczniczych i umożliwienie elektronicznego wydawania zezwoleń na produkcję i sprzedaż leków.

Plan działania koncentruje się również na poprawie usług dla weteranów poprzez ułatwienie elektronicznego przetwarzania statusu weteranów i rent z tytułu niezdolności do pracy. W przypadku żołnierzy plan obejmuje cyfrowe zarządzanie świadczeniami, takimi jak dodatki mieszkaniowe i świadczenia emerytalne.

Ponadto plan ma na celu usprawnienie procedur celnych poprzez elektroniczne składanie licencji i zezwoleń oraz zarządzanie nimi.

Wreszcie w sferze społeczeństwa w planie podkreślono cyfrowe świadczenie podstawowych usług, takich jak rejestracja przez internet i zarządzanie uprawnieniami mieszkaniowymi.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 15.2

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów w sprawie krajowej polityki klimatycznej

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Polityka klimatyczna

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 15.2 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie ukraińskiej ustawy w sprawie podstawowych zasad krajowej polityki klimatycznej. Ustawa koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- cele i podstawowe zasady krajowej polityki klimatycznej;
- organy zarządzające w dziedzinie zmiany klimatu;
- planowanie strategiczne w dziedzinie zmiany klimatu;
- mechanizmy i narzędzia służące osiągnięciu celów klimatycznych;
- krajowe ramy monitorowania wdrażania polityk i środków oraz prognozowania w dziedzinie zmiany klimatu;
- rada naukowa i ekspercka ds. zmiany klimatu i ochrony warstwy ozonowej;
- krajowy system wykazów antropogenicznych emisji według źródeł i absorpcji przez pochłaniacze gazów cieplarnianych;
- współpraca międzynarodowa w dziedzinie zmiany klimatu”.

Etap 15.2 jest pierwszym z trzech etapów wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 15 (Zielona transformacja). Następuje po nim etap 15.4 (wymagany do III kw. 2025 r.) dotyczący przyjęcia drugiego ustalonego na poziomie krajowym wkładu Ukrainy do porozumienia paryskiego oraz etap 15.3 (wymagany do IV kw. 2025 r.) dotyczący przyjęcia uchwały w sprawie rady naukowej i eksperckiej ds. zmiany klimatu i ochrony warstwy ozonowej.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3991-IX w sprawie podstawowych zasad krajowej polityki klimatycznej z dnia 30 października 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 15.2.

Celem reformy 2 przewidzianej w rozdziale 15 (Zielona transformacja) jest stworzenie struktury zarządzania w dziedzinie klimatu, a także odpowiedniego mechanizmu rozwoju i wdrażania polityki państwa w dziedzinie zmiany klimatu w Ukrainie. W tym celu w krajowej polityce klimatycznej Ukrainy opisanej w ustawie nr 3991-IX określono kluczowe mechanizmy i cele zarządzania w dziedzinie klimatu.

Celem krajowej polityki klimatycznej Ukrainy jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., przy czym pośredni cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. wynosi co najmniej 65 % w porównaniu z 1990 r. Cele średnioterminowe obejmują ograniczenie antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, zmniejszenie ogólnej energochłonności i rozwój technologii niskowęglowych. Cele długoterminowe, zgodnie z porozumieniem paryskim, koncentrują się na utrzymaniu wzrostu średniej temperatury globalnej na poziomie znacznie niższym niż 2 °C i dążeniu do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C. W zasadach przewodnich krajowej polityki klimatycznej Ukrainy kładzie się nacisk na równouprawnienie płci, zróżnicowaną odpowiedzialność i neutralność klimatyczną. Dodatkowe kluczowe zasady obejmują priorytetowe traktowanie efektywności energetycznej i wdrożenie zasady „zanieczyszczający płaci”.

Głównymi organami zarządzającymi krajową polityką klimatyczną są ukraiński parlament, Rada Ministrów oraz specjalne centralne organy wykonawcze, takie jak rada naukowa i ekspercka. Parlament ponosi odpowiedzialność za określenie podstawowych zasad krajowej polityki klimatycznej i sprawowanie nadzoru parlamentarnego nad jej realizacją. Obejmuje to otrzymywanie rocznych sprawozdań z postępów od Rady Ministrów.

W ramach tej polityki ustanawia się krajowy system, w którym centralne organy wykonawcze raz do roku składają Radzie Ministrów sprawozdania z wdrażania i wyników działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, zapewniając zgodność z zobowiązaniami krajowymi i międzynarodowymi.

Rada naukowa i ekspercka ocenia tę politykę pod kątem skuteczności i zgodności, zapewniając prognozowanie, a wyniki monitorowania włącza się do sprawozdań rządowych i wykorzystuje w razie potrzeby do dostosowania polityki.

Zadaniem Rady Ministrów jest ustalanie priorytetów i realizacja międzysektorowej krajowej polityki klimatycznej, koordynowanie wysiłków poszczególnych ministerstw i wydawanie aktów prawnych wspierających tę politykę, takich jak wkład Ukrainy do porozumienia paryskiego.

Centralne organy wykonawcze mają za zadanie formułować i wdrażać politykę państwa w konkretnych obszarach określonych w krajowej polityce klimatycznej. Rada Ministrów musi co pięć lat aktualizować długoterminową strategię na rzecz niskoemisyjnego rozwoju Ukrainy, aby zapewnić dynamiczne i elastyczne podejście do zmiany klimatu.

Mechanizmy służące osiągnięciu celów klimatycznych obejmują instrumenty fiskalne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, takie jak podatki, dotacje i zachęty do wprowadzania technologii niskowęglowych. Ponadto ustanawia się specjalne mechanizmy wsparcia, aby pomóc przedsiębiorstwom w zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych, obejmujące pomoc finansową lub techniczną w celu zachęcenia do przejścia na bardziej zrównoważone prowadzenie działalności.

Rada naukowa i ekspercka ocenia politykę państwa pod kątem celów i zasad krajowej polityki klimatycznej. Ocenia również skuteczność instrumentów fiskalnych w zakresie łagodzenia zmiany klimatu.

Krajowa polityka klimatyczna Ukrainy dodatkowo wzmacnia istniejący już krajowy system wykazów emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z prawnego punktu widzenia jako proces prowadzony przez centralny organ wykonawczy ds. ochrony środowiska, zapewniając przejrzystość, dokładność i zgodność z normami międzynarodowymi.

Nakazuje sporządzanie i publikowanie przez ten organ lub upoważnioną instytucję rocznych sprawozdań krajowych na temat emisji i pochłaniania, zawierających dane przekazywane przez organy publiczne i przedsiębiorstwa.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 15.5

Nazwa etapu: Przyjęcie planu działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 3. Mechanizmy rynkowe wprowadzania opłat emisyjnych

Źródło finansowania: pożyczka

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 15.5 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych. Przyjęcie planu działania zapewni określenie:

- etapów wdrażania ETS;
- ram czasowych poszczególnych etapów;
- niezbędnej infrastruktury;
- środków organizacyjnych”.

Etap 15.5 jest pierwszym z dwóch etapów wdrażania reformy 3 przewidzianej w rozdziale 15 (Zielona transformacja). Następuje po nim etap 15.6 (wymagany do II kw. 2025 r.) dotyczący wznowienia systemu obowiązkowego monitorowania, raportowania i weryfikacji.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 146-r w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz utworzenia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych z dnia 21 lutego 2025 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 15.5.

Celem reformy 3 przewidzianej w rozdziale 15 (Zielona transformacja) jest wspieranie rozwoju mechanizmów rynkowych wprowadzania opłat emisyjnych. W tym celu plan działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych stanowi krok w kierunku wdrożenia mechanizmów rynkowych wprowadzania opłat emisyjnych w Ukrainie.

W planie działania na rzecz ustanowienia krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych w Ukrainie przedstawiono dwa główne etapy wdrażania, z których każdy obejmuje konkretne zadania, ramy czasowe, obowiązki i aktualizacje postępów. Etap przygotowawczy jest przeznaczony głównie na konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz na opracowanie i przyjęcie niezbędnych przepisów, przy jednoczesnej poprawie infrastruktury technicznej – w szczególności systemu monitorowania, raportowania i weryfikacji (MRW), który jest kluczowym warunkiem funkcjonowania systemu handlu emisjami (ETS).

Etap ten obejmuje przygotowanie wstępnych wniosków ustawodawczych w sprawie ETS w celu dostosowania ich do wymogów UE, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki krajowej, a także utworzenie glosariusza terminów, wyznaczenie instytucji odpowiedzialnej za monitorowanie i wyznaczenie organu wykonawczego.

Projekt ustawy o ETS zostanie opracowany w latach 2025–2028, a zmiany w rozporządzeniach w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji będą wprowadzane w latach 2025–2027. Dokumenty metodyczne określające ramy ETS zostaną przygotowane w latach 2026–2028. Etap operacyjny obejmuje pełne funkcjonowanie systemu, które rozpoczyna się nie wcześniej niż trzy lata od zakończenia lub zniesienia stanu wojennego w Ukrainie.

W planie działania podkreślono rozwój podstawowej infrastruktury, aby zapewnić zgodność z wymogami UE. Obejmuje to zapewnienie funkcjonalności operacyjnej systemu monitorowania, raportowania i weryfikacji w ciągu dwóch lat od zakończenia lub zniesienia stanu wojennego, co wiąże się z uzyskaniem zweryfikowanych danych na temat emisji gazów cieplarnianych ze wszystkich objętych nim instalacji.

Ponadto w latach 2025–2026 utworzony zostanie jednolity rejestr związany z systemem monitorowania, raportowania i weryfikacji. Aby wesprzeć te działania, w 2026 r. rozpoczną się programy szkoleniowe. Te ulepszenia infrastruktury mają na celu ułatwienie pierwszego etapu operacyjnego ETS w Ukrainie do 2028 r., przy jednoczesnym dostosowaniu się do szerszych celów w zakresie systematycznego i skutecznego zarządzania emisjami.

Plan działania obejmuje szereg środków organizacyjnych wspierających jego realizację. Środki te służą głównie wspieraniu inkluzywnej i przejrzystej platformy angażowania zainteresowanych stron, a tym samym zapewnieniu, aby zróżnicowane perspektywy i wiedza fachowa przyczyniały się do rozwoju systemu. Ponadto w planie działania podkreślono stałą współpracę z UE, zwłaszcza w kontekście procesu przystąpienia Ukrainy do UE, aby dostosować działania do standardów i praktyk UE.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający